

EDINOST

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **svetkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesec . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.— Naročnine je plačevati naprej za narobe brez priložnih naročnin se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prester, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati lose Trst. Odprte reklame gtele so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P edinosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Četrto četrtletje poteče v kratkem, a večina častitih naših naročnikov ni še poslala nikakega predplačila za to četrtletje. Ker se ima naročnina plačevati naprej, začeli smo prilagati listu pošne nakaznice, iz katerih vsak razvidi svoj zastanek do zvršetka tekočega leta. Kdor ne pošlje naročnine vsaj do 15. decembra t. l., temu bomo primorani ustaviti list.

Upravnništvo „Edinosti“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 29. novembra 1896 v Škedenju.

Točno ob 3¼ uri popoldne je predsednik pol. društva „Edinost“, g. prof. Mate Mandić, otvoril zborovanje. Pristrčnim pozdravom je nagovil zborovalce, ki so napolnili veliko dvorano gostilne Sancin-Vrbove do zadnjega ketička. Po soglasni sodbi bilo je zbranih nad 500 mož.

Predragi Škedenjci! — rekel je g. predsednik — danes se vam predstavljamo kakor narodni romarji, ki hodimo od sela do sela po tržaški okolici, da budimo zaspane, da vspodbujamo mlačne in da že zavednim in odločnim kažemo pravo pot. Starejši izmed vas se gotovo še spominjajo, kako smo se zbirali tudi tu v Škedenju pred 10 in več leti. Shajali smo se pri nepozabnem pok. Josipu Sancinu-Nemcu v posvetovanja o naših potrebah in bedah. A koliko nas je bilo navadno? Pa 10 do 15. A danes! Danes nas je tukaj zbranih najmanj 40krat toliko. (Navdušeno vsklikanje.) Ta velika današnja udeležba priča, da ste se jeli zavedati in spoznavati, da ne bode bolje za vas, dokler ne bodete sami gospodarji na svoji zemlji, dokler si ne priborite onega upliva na javno upravo, kakoršen vam gre kakor domačinom. Danes je tu VIII. shod. Povsodi smo bili pozdravljeni pristrčno, povsodi so se enoglasno vsprejele po nas nasvetovane resolucije. Nadejam se in verjem sem, da se tako zgodi tudi tu. Gori sem rekel, da je našim shodom splošni namen ta, da vzbujajo in dramijo ljudstvo po okolici. A poseben namen jim je še, da vsa okolica vsprejme resolucijo za osnutje okr.

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

Srbaki spisal Gjuro Jakšić; preložil A. B.

„Kje je sedaj blaginja, vse veliko imetje? Kje je široko znana zadruga Stojadina Delimiroviča? Sree mi poka, če se le spominjam tega. Ravno v tej stanici se se stene lesketale svetlega orožja tvojih vrlih prednikov; tu so visele dolge in kratke puške, tu veliki in mali noži, tu samostreli in pasovi; bliščale se ti je samega zlata in srebra na obeskih! A danes — kamor pogledaš, siromaštvo! Hrane — komaj za silo! Vina — ravno da grizljaj kruha namočiš žnjim; in na mestu bogatega orožja stara, razstreljena, od rje razjedena puška, poleg katere je veliki handžar, kakor beraška palica, same rje komaj še spoznati! In od toliko konj nam je ostalo še staro kljuse, s katerim človek lahko pride k sodišču! Zemlja zastavljena, hiša zadolžena! Stojna, Stojna, dete moje, to se ne izteče srečno!“

Reva je žalibog imela prav. V Krivoseku marsikaj ni bilo tako, kakor bi morali biti. Častiti ljudje, ki so bili spoštovani po okolici, so pomrli. Na njih mesto so prišli drugi, ki niso niti spošto-

glavarstva za tržaške okolice; to je, da se izjavi za to, da vlada odvzame mestnemu magistratu jeden del opravil, posebno onih, katere opravlja isti v imenu države, v imenu vlade. O tem vam bode podrobneje poročal podpredsednik našemu društvu, g. dr. Gustav Gregorin. Opozarjam vas, da bode imel vsakdo pravico govoriti in stavljati vprašanja, samo to vas prosim, da poslušate pazno, da se vedete trezno in da dokazete svojim vedenjem, da ste možje, zdreli za politiško življenje in delovanje. (Pohvala.)

Najprvo mi je dolžnost, da vam sporočim pristrčne pozdrave vašega državnega posl. Ivana viteza Nabergoja. (Živio Nabergoj! Slava Nabergojul se je razlegalo po dvorani). Jako rad bi se udeležil shoda, toda važni dogodki so ga primorali, da je ostal na Dunaju. Potem vam predstavljam gg. dež. poslanca in mestna svetovalca Dolleza in Vatrovca (Živela!); slednjič mi je dolžnost predstaviti vam zastopnika politiške oblasti, g. višega komisarja dra. Mahkoveca. (Tudi g. komisarja so pozdravili zborovalci demonstrativnimi živio-klici.)

Prosim g. dra. Gregorina, da prične se svojim poročilom.

Isti je razsežno pojašnjeval o delokrogu občin in o namenu, ki ga ima naša resolucija. Dokazal je praktičnimi vzgledi, da bi bila okolica na velikem dobičku, ako bi se zasnovalo okrajno glavarstvo. Od točke do točke je pojašnjeval, kako se vrši sedaj takozvani preneseni delokrog in kake bi se vršil potem, ako bi te posle izvrševala vlada sama. Posebno je povdarjal, koliko moč ima magistrat v tem, da sestavlja volilne komisije. Zlasti dogodki v Istri dokazujejo, da mnogokrat le volilna komisija odloči vspeh velitve. Niti v vojaških zadevah — ko gre torej za najtežji davek — se ne moremo pogovoriti v svojem materinem jeziku, ampak meramo govoriti v italijanskem jeziku na naši prvi politiški instanci. Pripravljeni moramo biti, da žrtvujemo svojo kri, svoje življenje za cesarja in domovino, a izvestni organi, izvršujoči oblast države, nam kratijo najprimitivnejša prava. (Burna pohvala!) To je poniževanje, to je zapo-

vali drugih, niti zase zahtevali spoštovanja, ljudje surovi in neotesani, sebični in delomrzni. Ti so si z zvijačo dobivali čast staroste ter postajali sodniki in občinski zastopniki. Z zvitimi spletkami so si osvajali, kar nikdar poprej ni bilo njih last; jakemu so poklanjali, kar so jemali slabotniku; pred mogotci so padali na kolena, nimaniče pa so poniževali do psa. Kako bi se potem mogla obdržati dostojnost in družabnost? Dokler je še živela stari selski pop, je še šlo nekamo. Bil je pripust človek, ni zvršil gimnazija ali celo pravilno študiral, a kolikor je bilo v njegovi moči, je skušal kmete odvrniti od pijače in kartanja. Odkar pa je novi pop, neki Čatić, prevzel njegovo službo, mož, ki si je v Belemgradu prisvojil nekaj učen viden, je šlo vse rakevo pot. Ne samo, da svojih župljanov ni zadrževal od očite pogube, hodil je celo sam z nekakim prezirljivim obrazom v gostilno ter popival in kockal v imenu „pobratimstva in enakosti“. O Bogu in božjih napravah ni hotel vedeti dosti. „Tega novejša veda ne pripoznava“, je govoril. Tem češče pa je pošiljal okrog mošnje z zvončkom. Brez praznikov bi bil še izhajal, brez mošnje z zvončkom pa kar ni mogel živeti.

Tako je bilo v malem Krivoseku. Stare, ča-

stavljanje, (Tako je! Ploskanje.) katerega ne smemo več trpeti: kakor mi dajemo sinove državi, tako mora dati država nam naša prava. (Splošno pri-trjevanje.)

Mestni magistrat je vršil tudi nalogo iztirjevanja davkov. To je odpadle pred par leti. Zakaj je vlada odtegnila magistratu to nalogo? To kaže vsakako, da vlada ni imela več zaupanja do slavnega magistrata (Frenetično ploskanje); najbrže postopanje te oblasti ni bilo tako pravilno kakor bi moralo biti. Morda je postopala z jednimi strogo, z drugimi zopet popustljivo. Saj se tako godi tudi v drugih stvareh. S tem pa, da je vlada odvzela magistratu iztirjevanje davkov, je pravo za pravo še nastopila tisto pot, na katero kažemo mi danes. Mi zahtevamo le, da reče še B, ko je že rekla A. Kakor je odvzela magistratu posel iztirjevanja davkov, tako naj mu odvzame še ostale posle prenesenega delokroga!

Jako važna je tudi oblast kaznovanja v političnih stvareh. Ako ni objektivni oni, ki ima to oblast v rokah, prav lahko terorizuje ljudstvo o izvrševanju te oblasti. Ako pa je objektivni, je te drugače. Cesarski uradnik bi jednako strogo postopal proti Slovincem in Italijanom. Vidite torej, da bi se jako važni posli odvzeli magistratu, kar bi bilo le na vašo korist. Agitatorji nasprotne stranke trdijo seveda, da hočemo mi okolico popopolnoma ločiti od mesta. To ni res. Mi hočemo le, da se odvzame magistratu bič, ki ga vihti nad okoličani. S tem, da govorev edno, „da pridete pod Sežano“, da torej kvasijo take neumnosti, kažejo le, da ne vedo nič pametnega povedati proti nam. Zahteva naša je opravičena v zakonih in v naših razmerah. Mestni Slovenci vendar nismo tako neumni, da bi zahtevali, da se napravi kakov kitajski zid med okolico in mestom. Mi potrebujemo vendar zaslombe od okoličanske strani in zato tudi tesnega kontakta. Mi se moramo krepiti vzajemno za vspešno odbijanje napadov, prihajajočih od nasprotne strane. Mi nočemo ločiti okolice od mesta, ampak hočemo le, da okoličan postane enakopraven na tej zemlji. Saj Trst niso zgradili sami Italijani, ampak zgradil se je tudi se-

stite zadruga so bile nekaj razpuščene, nekaj izmrle. Le nekaj stark, bi dejal, bi za pričo ostalo iz minulih boljnih časov, in te niso mogle pričeti niti najmanjšega razgovora, da bi ne bile vpletale vmes spominov na tisto preteklost.

„Bog mu daj dobro staremu popu Radovanu“, so govorile, „a boljše, da je umrl, nego da bi bil moral gledati ta izvržek človeštva in njega početje. On ne vidi razuzdanosti in podivjanosti, ki se je sedaj vgnezdila v mali Krivosek“.

II.

Tisti večer pred praznikom sv. Ilije, julija meseca, je bila krivoseška gostilna natlačeno polna gostov. Gostilničar je bil eincar Naum, mlad, komaj trideset let star mož. Nosil se je čedno in lično, za pas je imel širok pisan trak, fes na levo uho potisnjen in čop mu je mahal do pleč. Ne gledé na to, da je slabo izgovarjal srbščino, je delal prikupljiv utis; visokostas, ngibčen, gladko obritega obraza; samo okrog malih, lokavih očij so se kazale gube, posebno če se je smejal. Občevaje je bil vedno vesel in dobre volje, in celo, ako je bil močno razburjen, slaba volje ni bilo nikoli opaziti na njegovi vnanjosti.

(Pride še.)

slovenskimi življi in potom obraza vaših prednikov. Ako ste torej pomagali zidati to mesto, je isto deloma tudi vaša last. Ali naj popolnoma prepustimo drugim to, za kar smo delali stoletja? Strašijo vas tudi, da vam ne bodo dajali več zasluzka. Toda vprašam vas, ali vam dajo kaj zastonj? Oglejte si le svoje žuljave roke, ki vam pravijo, koliko vam dajo gospoda zastonj! Pojte le in postavite se ob zid na Piazza Grande in prosite milosti, pa boste videli, koliko vam dajo gospoda! Le ako crdo delate, vam dajo, kar -- vam gre. To je gotovo, da slabše ne more priti za okolico, nego je sedaj. Najborniše vasice gori na Krasu so na boljem, nego ste vi, kar se dostaje samostojnosti. Ne treba se torej plašiti takih groženj. Božja previdnost vas ne zapusti in živeli boste na tej zemlji kakor ste do sedaj skozi stoletja. Prepričan sem torej, da brez strahu sprejmete resolucijo, ki vam jo priporočamo. Bodate uverjeni, da društvo „Edinost“ hoče le dobro za vas. Kako korist imamo mi, da hodimo po okoličci? Za svojo osebo gotovo nobene. Mi hočemo koristiti le vam in s tem posredno vsemu narodu. Zaključujem z vzklikom: Živeli zavedni Škedenjci! (Ves ta govor je bil spremljan po pritrjevalnih vsklikih, ob vsakem odstavku je bilo ploskanja, pohvale in živio-klicev.) (Pride še.)

Slovenska politika.

Obljubili smo bili, da spregovorimo obsežneje o programu, ki ga je objavil novoustanovljeni „Slovenski list“. S to obljubo smo se na dolgu in tudi danes ostanemo še dolžniki, ker nas v prvi vrsti veže akcija, zasnovana po političnem društvu „Edinost“ oziroma na predstoječe mestne in deželno-zborske volitve — zares nujno potrebna akcija. Sicer pa je znano, da smo simpatično pozdravili to novo podjetje, ker pravi redoljub ne more drugače nego da veseljem pozdravlja sleherni poskus, da bi se naša domača slovenska politika odvrnila z desedanjega tira, pogubnega za ves narod, za njega upliv. Sicer pa ne bi mogli bolje priporočiti tega novega podjetja, nego, ako priporočimo v pazljivo čitanje članek, ki ga je prinesel „Slov. list“ v svoji drugi številki pod naslovom „Slovenska politika“. Isti se glasi:

Ne bode dolgo in slovenski volilci stopijo zopet na volišče, da izvrše svojo najlepšo dolžnost. Pred očmi imamo prihodnje državnozbornske volitve. Danes, ko še niso duhovi tako razburjeni; danes, ko še lahko mirno in trezno razpravljamo, poskrbeti je mogoče za to, da se na slovenskih voliščih ne bodo zopet ponavljali prizori strasti in da se nasprotstvo ublaži. Le na ta način mogoče je najti pot k sporazumu in bratovski slogi.

Na Štajarskem, Koroškem, Goriškem, Primorskem in v Istri razvijala se bode volilna borba med dvema strankama. V jednom taboru bodo združeni vsi stanovi slovenski, držeči v rokah krščanskosocijalno in narodno zastavo, v drugem taboru stali bodo trdno kakor skala stari naši liberalni in narodni nasprotniki, Nemci in Lahi. Uspeh te borbe ob naši periferiji je tem gotovejši, ker bodo pokrajinski Slovenci složni in jedini. Le na Kranjskem si stojita dve stranki nasproti, ki o miru in spravi nočeta ničesar slišati. Tu je treba nekaj storiti; tu je treba najti pot, po kateri bi prišli do zaželjenega sporazuma in sloge pri bodočih državnozbornskih volitvah.

Koliko blagega sadu bi ta sloga rodila, koliko koristila Slovincem sploh, posebnost oziroma na politiko in razmerje do vlade, to se ne daje danes približno preračunati. Ko bi ob letu delali bilanci, spoznali bi vsi, da smo mnogo moči in napora uložili v pozitivne uspehe, da nam je vsaka moč donášala koristi na vsakem polju, tako na političnem, tako na narodnem.

Prvi korak storiti morajo državni poslanci slovenski. Resen razgovor o položaju, ne oziraje se na osebe, privede gotovo do sloge. V jedni točki morali bi se najprvo združiti, a to je v tem, da vsi, kakor so vsi zastopniki jednega naroda, stopijo v jedno kolo. Ta pot ni tako težavna in s trnjem posuta. Le vsakdo naj malo pozabi, le vsakdo naj pomisli, da je za priboritev naših teženj treba skupne akcije in da ima naša delegacija le takrat polno veljavo, ako je jedina. Mi upamo, da si v teh mislih naši državni poslanci

morajo podati bratski roke, ker to želi in zahteva narod in ker so nam v slogi zagotovljeni pozitivni uspehi. Kdor se ne bi hotel temu načela pokoriti, njega ne bi smel narod upoštevati kakor svojega kandidata pri bodočih državnozbornskih volitvah.

Ta korak zjedinenja naših poslancev v jeden klub, mora se pa takoj izvršiti, da bodo imeli volilci pred seboj že storjeno dejstvo, ne pa imaginarne obljube kaknega bodočega kluba. Poslanci, zastopajoči obmejne pokrajine, so iskreni nositelji in glasniki naše ideje. Tem težavnejši je položaj na Kranjskem, v srcu Slovenije, kjer bi moralo narodno življenje biti uzor složnega delovanja; težavnejše je napraviti slogu na Kranjskem, kjer se stranki čim dalje oddaljujeta, a ne približujeta, kjer strasti prekipevajo na veliko škodo slovenskemu narodu. Toda tudi na Kranjskem ne smemo izgubiti vsega upanja v boljše čase. Glasovi, ki nam tako mnogoštevilno prihajajo iz vseh pokrajin, so nam dokaz, da narod želi miru in sloge, in s tem moramo računati. Misel, da bode naš list zastopal nekako strankarsko stališče, je napačna. Naše načelo je združevanje. Ker pa do sedaj našemu programu nihče ni nasprotoval, menimo, da se lahko vsakdo zjedini v tem zmislu. Kandidat, katerega bode list podpiral, mora biti naroden, krščanskosocijalen, to je delovati mora na to, da se socialne razmere v državi jedino le rešijo na podlagi prave krščanske pravičnosti in ljubezni ter da mora krščanstvo uplivati povsod v našem javnem življenju. Da se doseže ta narodni in socialni namen, stopiti mora v jedno zvezo s svojimi tovariši, to je v jeden jugoslovanski klub. To zjedinenje naših narodnih poslancev je neovržen pogoj, da se dosežeta poprej izrečena namena. Osobno uprašanje je nam tuje in nikdo naj ne misli, da zasledujemo morebiti kake osobne koristi.

Narod naj prvi govori. V ta namen se naj osnuje krajevni volilni odbori; iz teh izvoli se osrednji volilni odbor, in temu naj se javijo kandidati. Po volilnih shodih lahko vsak kandidat razvija svoj program, namen volilnega in volilnih odborov je pa poučevati ljudstvo, nikakor pa ne narekovati. Vsak volilni odbor ima le izvrševalno nalogo, nikdar pa diktatorsko. Če se bode narodu tolmáčilo, kaj je prava narodnost, kaj je krščanski socijalizem in kako neizmerno nam škoduje nesloga, je nemogoče, da bi se našel kdo, ki bi nasprotoval našemu programu. Do volilcev pa je, da vsako neslogo v kali zaduše. Res je, da bodo nastajale in vladale razlike med posameznimi ljudmi, dokler bode stal človeški rod; tudi med poslanci se menjenja ne bodo vedno ujemala. Toda razlika meneneja v posamičnem slučaju ne sme podirati celokupnega smotra. Uzajemna korist narodova ne sme nikdar škode trpeti radi posamičnih članov, zakaj v korist skupne koristi, v prid slogi, moramo žrtvovati svoje malenkostne osobne razlike.

V tem zmislu vrši se tudi naša organizacija, v tem zmislu bode tudi naš list postopal.

Bog in narod!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 30. novembra 1896.

Državni zbor. Minolo soboto je razpravljala zbornica poslancev o plačah profesorjev na visokih šolah. Gre namreč za to, da se odpravijo takozvane koležnine ter da bodo profesorji dobivali plače le od države. V razpravo je posegnil minister Gautsch dolgim in velezanimivim govorom. Njega govor je napravil ugoden utis, kajti brez ovinkov se je izrekel za popolno enakost vseh vseučilišč, torej tudi nenemških. Jasno se je izrekel proti temu, da bi bila nenemška vseučilišča uvrščena v nekak nižji razred. Glede visokih šol se je torej minister Gautsch uprl teoriji o superijornih in inferijornih plemenih. Da bi le hotela slavna vlada v praksi izvajati te nazore tudi glede družega, srednjega in nižjega šolstva, ter vsega javnega življenja, pa bi bilo kmalu konec narodnih bojev v Avstriji.

Interpelacija v angleškem parlamentu o abesinsko-italijanskem miru. Iz Londona javljajo: Po odprtju parlamenta bode opozicija interpelovala glede sodelovanja Angleške o sklepanju miru med Italijo in Abesinijo. Povod tej interpelaciji da je veliki upliv, ki ga imati Rusija in Francija v Abesiniji, kateri upliv utegne imeti posledic v Sudanu. Nadalje skrbi Angleže tudi to, kdo zasede Eritrejo, ako jo Italija opusti.

Abesinska deputacija v Egiptu. Časopis „L'avenir Egyptien“ javlja, da pride v kratkem posebno odposlanstvo iz Abesinije v Kairo, da priobči egipčanskemu podkralju, da je Abesinija sklenila mir z Italijo. Mogoče pa je, da ima to odposlanstvo drug namen in o tem se ugiba vsakovrstno. Jeden najupliviših ras, sorodnik Menelikov (brzkone ras Oliè), je vodja te deputacije. Govori se tudi, da abesinska diplomacija skuša ustvariti dobre odnošaje do egipčanske vlade za slučaj, da bi Italija odstopila Eritrejo Egiptu.

Vrnitev italijanskih ujetnikov. „Agenzia Stefani“ javlja iz Džibuti: Major Merazzini računi, da bode mogel prvi teden decembra meseca ostaviti Harar s kakimi 300 ujetniki. Ostavil je Adis Abebo dne 7. novembra s 26 ujetniki, med katerimi je major Gamerra. Ujeti general Albertone ostane z dovoljenjem Menelikovem za sedaj še v Adis Abebi, da ureduje odhod ujetnikov. — Prve dni januarja meseca bode v Hararju pripravljen na odhod drugi oddelek ujetnikov.

Različne vesti.

Shod v Škeduju. In tako je bilo, kakor smo pričakovali od vrlih Škedenjcev. Vreme ni bilo baš prijazno, kajti brila je ostra in mrzla burja; toda še ostreja je bila zavest narodnih Škedenjcev. Došli so na shod v imponantnem številu. Velika sobana je bila natlačena. Škedenj se ni videl takega shoda. Škedenjski shod se je dostojno in častno pridružil svojim prednikom. Nam pa ni imponovalo samo število zbranih mož, ampak tudi zanimanje, katerim so sledili razpravi in pa razsodnost, ki so jo kazali v presojanju odnošajev. Govornikom niti ni trebalo, da bi posebno povdarjali ali markirali važneje odstavke v svojih govorih, kajti zato so skrbeli zborovalci primernimi vskliki. Vsaka trditvev je odmevala med zborovalci. Soglasje med govorniki in občinstvom je bilo popolno. Ni je bilo ni najmanje disonance, nijednega navskrižja. Čutili so kakor jeden mož in glasovali so kakor jeden mož. V imponujoči harmoniji so zborovalci pritrjali govornikom ter vsprejemali resolucije; v imponujoči harmoniji so se izjavili za svoja prava, a ta harmonija se je po zaključenu shoda razvila v mogočen akord zvestobe in ljubezni do našega vladarja. To je bil vreden zaključek vredne manifestacije. V tej manifestaciji slovenske zvestobe in lojalnosti je bil tudi označen propad, zevajoči med čutstvovanjem okoličanov in čutstvovanjem one gospode, ki strupenim srdom sledi našim shodom. V tej manifestaciji je povedano, da nas je, poleg kulturnih, gospodarskih, političkih in narodnih ozirov, prisilil tudi ozir do države in dinastije, da smo slednjič jeli krepko reagovati proti krivicam, ter zahtevati kategorično, da se tudi okoličanu pripozna važnost in cena na tem ozemlju.

V vseh označenih ozirih se torej izraža pomen naših shodov in mi si niti ne moremo misliti, da bi glas s teh shodov ne našel svoje poti do arc vsega naroda slovenskega in do one gospode na Dunaju, ki nam režejo politički in narodni kruh!

Po zaključku shoda so bile kmalu razvrščene mize po dvorani, a okolo istih se je zbrala lepa slovenska družba. Ob dolgi mizi se je nastanil imponanten zbor društva „Velesila“, kakih 40 pevcev. In kakih! Tu je materijal, tu je šola, tu je vztrajnost, tu je trudoljubivost. Mogočno je donela slovenska in hrvatska pesem, pesem rodoljubja, pesem vzajemnosti. Nekak poseben vzduh je vel nad to družbo — veselili smo se pod utisom vesti, ki jo je priobčil zborovalcem predsednik Mandić na shodu v svojem zaključnem govoru — vesti o prvem koraku naših poslancev na Dunaju do uredničenja naše najiskreneje želje, do jugoslovanskega kluba. Ta vest je delovala na Škedenjce tem bolj, ker se je ravno v Škednju pred kakimi dvema leti vsprejela posebna resolucija za osnutje ukupnega kluba. — Sklicuj se na to vest je povdarjal g. prof. Mandić v svojem govoru med svobodno zabavo, da mi na Primorskem sme že davno ustanoviti tak jugoslovanski klub, a prvi nositelji hrvatsko-slovenske vzajemnosti so — naša pevska društva. Na naših shodih, na naših veselicah se vedno vrsti slovenska in hrvatska pesem. V tem zmislu je napil pevskega društva „Velesila“, njega predsedniku in njega pevovodju, gosp. Val. Pižonu. Potem so napivali gg.: predsednik Franjo Šuman v imenu „Velesila“ pol. društvu „Edinost“;

predsednik Alojzij Gorup v imenu „Hajdriha“ je napil Škedenjcem in pev. društvu „Vesela“, Cotic slovenski domovini, Sancin-Drejač navzočima poslancema Dollenzu in Vatovcu, Kamušič Ciril-Methodovi družbi itd. Vse napitnice so bile vsprejete velikim navdušenjem. Nabiralo se je tudi za družbo svetega Cirila in Metoda ter za spomenik nesrečnemu mladeniču Sancinu-Gapa, ki je postal žrtev roke zločinčeve. Ta svobodna zabava se je vredno zaključila s pesmijo „Slovenec in Hrvat“, katero so peli skupno škedenjski in tržaški pevci. Mi pa ne moremo drugače zaključiti teh vrstic, nego da izrečemo svojo posebno zahvalo vrlim prvakom škedenjskim, ki toli trdno roko veslajo našo narodno barčico, ne plašči se sovražnega valovja, butajočega ob njo. Škedenjski rodoljubje imajo mnogo zaslug za slovenstvo v okolici, a hvaležen jim mora biti na tem ves narod slovenski. Bog blagoslovi trud teh vrlim sograditeljev naše narodne bodočnosti!

K shodu na Opčinah. Na željo gospoda drž. poslanca Ivana viteza Nabergoja popolniti nam je s par besedami njega govor na shodu na Opčinah. Ko je namreč gosp. poslanec govoril o gospodarskih stvareh, je rekel, da smo ob njega vstopu v mestni zbor bili na slabšem v gospodarskem pogledu nego smo danes, kajti okoličani so morali — dasi so zajedno plačevali občinske doklade in davke — skrbeti sami za svoji poti in opravljati tlako. Morali so sami trebiti vodnjake, sami preskrbljevati vodo, plačevati duhovne, cerkovnike, organiste, poljske čuvaje itd. Po vsej okolici ni bilo ni jedne svetiljke ob javnih potih. Le za šole niso skrbeli okoličani. Še le potem, ko je gosp. Nabergoj zahteval v mestnem svetu o raznih priložnostih, da se te potrebe sprejmejo v ukupno občinsko oskrbo, zgodilo se je to po malem, tako, da so se odpravila ta skrajno krivična bremena. Gospod. govornik je povdarjal izrecno: „Ako kdo ne bi hotel verjeti mojim besedam, naj se le potruji v mestni arhiv in tam najde v zapisnikih o mestnih sejah vse dotične moje predloge in priporočila. Tam se uverite, kdo je največ pripomogel do zboljšanja naših gospodarskih potreb potržiški okolici“.

Uredništvo celovškega „Mira“ nam piše med drugim: „... Ob jednem čestitamo „Eдинosti“ prav srčno na vspehih zadnjega časa. Živio! Ne udajmo se! Kolegijalnim pozdravom“.

To priznanje beležimo iskrenim zadoščenjem; ne radi samohvale, ampak kakor dokaz sočutstva vanja bratov, katerih položenje je istotako mučno in žalostno, kakor je naše.

O nazorih. Pišejo nam: Na svetu je že tako: vsakdo misli, da njegovi nazori so najboljši. Človek ne more biti sam sebi sodnik. Neizraženih mislij pa ne more nihče soditi. Ali sme vsakdo povedati svoje menenje? Sme-li kdo soditi misli družih? Če je kdo izrazil svoje misli, ne vpraša se skoro, kaj je izrazil, temuč: kdo je izrazil? Ako nam ne ugajajo dotična dela, naj bodo misli še tako lepe, ne jemljemo jih v poštev; še celo slišati jih skoro nočemo, ali pa premišljamo in razmišljamo, da bi našli le kaj krivice v njih. — Povej naravnost prijatelju, da se ne strinjaš z njegovimi mislimi, kmalu dobiš iz prijatelja sovražnika. Ni ga človeka na svetu, kateri bi trdil: jaz mislim krivično. A vendar ga ni človeka na svetu, ki bi zamogel trditi: jaz ne morem imeti nikakor krivih misli. Ker noče biti nihče krivčen, ker ve dobro vsakdo, da je lahko na krivi poti, zakaj naj ne bi smel vsakdo razodeti svojih mislij, da bi jih potem drugi lahko sodili?! — Zakaj ne bi torej vsakdo rad poslušal razprave o svojih mislih, da bi se prepričal, v čem ima pravo, v čem krivo?! Kdor pa hoče razpravljati misli družih, ni dovolj da reče: Obsojam tvoje misli, ker ti nisi zrel za to, ker nisi dovolj učen, ker premalo čitaš, ker poznaš premalo sveta, ker si v tej ali oni službi in ne smeš govoriti itd., temuč dokazati mora s prepričevalno besedo, zakaj se ne strinja z dotičnimi nazori. Nasprotno stranko treba uveriti, da je bila na krivi poti, kajti vsak pameten človek mora imeti lastno prepričanje. Zakaj se pa prepriča človeka tako težko? Prvič, ker ga ne znamo prepričati, in drugič, ker se sami ne damo prepričati. Ne gleda se, ali je dotični človek res pametno povedel, temuč, ako

nam stvar na nikak način ne ugaja, gledamo na spol, stan, starost dotičnega. Mesto da bi stvarno dokazovali, zbadamo dotičnega z besedami: Kaj bo ženska znala, kaj bo prostak vedel, kaj bo mladenič govoril, kaj se boš ti utikal v to stvar itd.!! Ljudje pa imajo različne temperamente, zbok česar se zgodi prav lahko, da vsled tega ostane pametna ženska misel zakopana v prsih, da dobri nazori prostaka ne pridejo v javnost, da izvrstni mladeniški talenti utihnejo za vedno. Iz kratka: vsled nezaupnosti do prijateljev molči marsikdo. — Več ko je dobrih sejalec, več dobre žetve se je nadejati. Če človeku prihaja mnogo dobrih utisov na srce, nekaj dobrega mora vendar ostati. Zakaj bi se torej ne skrbelo, da pride mnogo dobrega med svet?! In naj že pride od kogar in koderkoli! To je: naj govori ali piše kdor hoče, da je le pametno, poslušajmo ga, bodi-si že v domačem krogu ali v javnem življenju! Da je ravno nam Slovencem treba še mnogo dobrih naukov, zato imamo, žalibog, prežalostnih izgledov. Narodna, politična borba je prepotrebna za obstanek naroda; a morala je narodu najgotovješe poročstvo k življenju. Zatorej ne deluje za narod samo oni, ki se nahaja v narodnem, političnem boju, temveč tudi oni, kateremu je prva skrb odvracovati hudo in sejati dobro. Vztrajajmo v ljubezni do bratov, ne meneči se za to, ako nam polena lete iz lastnega tabora. Ne obsojajmo samo bratovih krivic, ampak glejmo tudi, da se iste poravnajo. Vsakdo naj dela za moralno zboljšanje naroda in kmalo bode dober ves narod!

Novi obrtni nadzornik za Primorje in Dalmacijo, inženir D. Cogliolina, se je preselil te dni iz Gradca v Trst ter nastanil svoj urad v ulici S. Nicolò št. 13.

P. n. učiteljsko šolskega okraja sežanskega se obvešča, da se je zborovanje na Devinščini, dne 3. dec. t. l., vsled nastalih zaprek preložilo na nedoločeni čas.

Miklavžev večer „Tržaškega Sokola“. Prihodnjo soboto bode v telovadnici „Tržaškega Sokola“ vsakoletna, tradicionalna veselica za male in velike otroke: Miklavžev večer. Podrobnosti prijavimo v današnjem večernem izdanju.

Slovenska čitalnica v Trstu otvorila je letošnjo zimsko sezono s promenadnim koncertom, kateri je v vsakem oziru izborna vspel.

V prostrani društveni dvorani sestala se je izbrana slovenska družba, med katero se je takoj iz početka razvila prav živahna zabava. Da je k temu veliko pripomogla tudi vojaška godba, ni nam treba še posebe povdarjati. Posebno nas je veselilo, da je godba svirala skoraj izključno slovenske skladbe, od katerih je zlasti Dvořákov krasni potpourri čeških narodnih pesmi izzval splošni aplavz.

Priznati nam je, da je bila jako srečna misel čitalniškega odbora, da je na ta način otvoril vrsto zimskih zabav in želeti je le, da bi ne samo odbor vztrajal na tej poti, temveč, da bi tudi slovensko občinstvo vedno tako množtevno obiskovalo društvene zabave, kakor se je to zgodilo prošlo soboto.

Tržaški trgovci jestvin so sklenili odpraviti doslej običajna darila kupcem za Božič in novo leto. Vzrok temu sklepu so veliki stroški, ki so jih trgovcem povzročala ta darila, kateri stroški niso v nikakoršnem razmerju z dobičkom. Namesto teh daril dejali bodo omenjeni trgovci darila v denarju za dobrodelne svrbe in sicer najmanj 5 gl., največ pa 15 gl.

Danes je izšla 6. številka „Brivca“. Šal in zabavljic ima za vsakega po ukusu. Diči ga lepa slika. Posamezna številka stane 5 uč., naročnina pa za vse leto le 5 Kr., katere zmore vsakdo, dobre volje in zdrave krvi.

Vipavska železnica. Antonelli in Dreosi dobita odškodnino za dosedanje delo, a nadalje izvrše vse državni inženirji. — Prošnja za koncesijo je že vložena; kajti potrební denar je že zložen, a kar je pomembljivo: od samih slovenskih občin in zasebnikov v Vipavski dolini. — Nekatero občino pa niso niti še odgovorile; naj se vendar oglase in tudi one naznanijo svoje prinose, ker bi ne bilo pravično, da nekatere občine bi se preveč žrtvale, druge pa nič. — To je pač najboljši odgovor lahonskim listom, ki so besedičili, da brez njih nič ne bo. — Kot podjetniki za zgradbo železnice so se pa oglasili gg. Gorup, Bolko Leop. in Hmeljak Fr. Vse ostane torej v domačih rokah! „Soča“

Izpred porotnega sodišča. Včeraj je pričelo tukajšnje porotno sodišče svoje zadnje letošnje

sedanje. Obtožena sta bila italijanska delavca Nazareno Ciarloni in Romeo Sartini radi ponarejanja denarja in širjenja istega v prometu. Po bliže o razpravi sporočimo v današnjem večernem izdanju.

Požar v Gorici. Iz Gorice javljajo, da je v noči na soboto pogorela Leberhzerova tovarna za izdelovanje žveplenk. Škode je kakih 12.000 gl. Tovarna ni bila zavarovana. O istem požaru pišeje nadalje od tam: Po noči od 26. na 27. po 10. uri, jelo je goretí v magacinih Leberhzerove tovarne žveplenk. Kljubu vsemu trudu in naporu gasilcev je poslopje izgorelo popolnoma. Velikim trdom in nevarnostjo posrečilo se je gasilcem obkrožiti ogenj ter takó rešiti tovarno, ki je od pogorišča oddaljena le kakih 20 korakov. Gasenje je bilo tem težavnije, ker je vél jako močan veter. V veliki nevarnosti je bila blizu pogorišča nahajajoča se vojašnica topništva. Gasilcem je pomagal ves bataljon domobranstva. — Kolikor je možno ceniti povprečno, povzročil je ta požar kakih 15.000 gl. škode. Zavarovana pa ni bila ne izgorela zgradba, ne pogorelo blago. Kakó je nastal ogenj, tega se ne zna. Morda spravi preiskava kaj na dan.

Kužne bolezni v tržaški občini. V tednu od 21. do 28. m. m. je bilo v področju tržaške mestne občine prijavljenih 23 slučajev dávice (prejšnji teden 21 slučajev), 18 sl. óspic, 3 sl. kózic, 1 sl. škrlatice in 5 sl. legárjeve mrzlice. Umrlo je 6 oseb za óspice, 5 za dávico, 2 legárjevo mrzlico in 1 za škrlatice.

Šovinstičen železniški uradnik. Načelnik železniške postaje Katovice v goraji Sileziji je ukazal, da morajo vsi železniški uradniki občevati izključno le v nemškem jeziku toliko z občinstvom, kolikor med seboj. Kdor pregreši proti tej zapovedi, ta bode takoj odpuščen iz službe.

Ponarejen italijanski drobiž. Poslednje dni se je pojavilo v prometu mnogo ponarejanega italijanskega drobiža po 5 in 10 centezimov. Ta ponarejeni drobiž je lahko spoznati, kajti izdelan je jako surovo. Poleg tega ni kovan, ampak ulit.

Stari dijaki. V Amsterdamu osnoval se je klub takih dijakov, ki so že najmanj deset let na vseučilišču. Tej stari gardi je predsednikom dijak, ki „študira“ na univerzi že 15 let. Te dni je novi klub pozval nekega starino-dijaka, ki „študira“ že 18 let (!) na vseučilišču, naj pristopi klubu „starih dijakov“. Toda „starina“ jim je odgovoril, da on ne more biti s takimi „zelenci“ v istem društvu.

Samomor vsled koketerije.* V Londonu je te dni neko mlado dekle stopilo v omnibus, a v istem trenutku je omedlelo in se zgrudilo na tla. Deklico so odnesli v bolnišnico, toda tam je umrla nekoliko ur pozneje. Paranja trupla je dokazalo, da je dekle umrlo vsled stiskanja života. Da bode namreč kolikor možno vitkega stasa, nosila je na sebi okclu pasa noč in dan železen obroč, ki ji je stiskal truplo. Vsled tega vednega stiskanja so vsi notranji organi, osobito pljuča in jetra, izgubili svojo pravo obliko in položaj. Zdravnik je napisal v poročilo kakor vzrok smrti: „Počasni samomor vsled koketerije“ ter naprosil časopisje, da razširi vest o tem strašnem dogodku ženskam v svarilo.

Umetalen človek. Amerikanec Kuntley, kemik v S. Francisku, je došel na idejo, da napravi človeka iz kemikalij. Kakor se n. pr. more jajca, konzerve, sadje itd. fabricirati iz kemiških elementov, tako hoče Kuntley napraviti človeške možgane in makar celega človeka iz elementov, ki sestavljajo človeško telo. Nadejati se je, da bode ta Kuntleyev „umetelni“ človek vsaj toliko — pameten, kolikor je Kuntley sam.

Obsojen ponarejalec. Porotno sodišče na Dunaju je dovršilo razpravo proti ponarejalcu obligacij Krautaufer. Kolikor se je moglo konstatovati, ponaredil je Krautaufer za kakih 42.000 obligacij in papirjev. K ponarejanju ga je bila zavajala njegova sedaj pokojna mati, ki se je zastupila, ko so bili prišli policijski organi, da aretujejo njo in sina. Sodišče je stavilo porotnikom dve vprašanji gledé ponarejanja in gledé goljušije. Porotniki so potrdili obe vprašanji. Dodatno vprašanje pa, da-li obtoženec morda ni odgovoren za svoja dejanja zaradi morebitne bolezni na duhu, so zanikali soglasno. Na temelju tega verdikta je sodišče obsodilo Krautauferja na 18 let težke ječe, poostrene s postom. Obsojeni je izjavil, da se ne posluži proti obsojbi nikakoršnih zakonskih sredstev.

Največ ljudi umrje — tako se je izračunilo iz statističkih podatkov — zjutraj med 4. in 10. uro. A v tem roku pade zopet največe število med 5. in 6. uro.

Koledar. Danes (1. decembra): Eligij, škof; Natalija, devica, muč. — Jutri (2.): Bibijana mčenica; Kromacij, škof. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 7. uri 23 min., zatoni ob ob 4. uri 13 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 4 stop., ob 2 pop. 6.5 stop. C.

Loterijske številke, izrebane dne 28. min. m.:

Dunaj	60,	4,	66,	41,	40.
Gradec	12,	57,	65,	73,	34.
Inomost	4,	13,	74,	71,	37.

Spomini na Koroško.

(Dalej.)

Vlak se je ustavil v Trbižu. Že klici sprevodnikov so me preverili, da sem na periferiji našega ozemlja, A to me ni oplašilo prav nič. Moj duševni položaj se je hitro prilagodil po razmerah primorskih in ker sem slišal tu pa tam kakoga laškega delavca, mislila je moja zaspana glava: die Strecke Görz-Triest. Ker je imel tu vlak nekaj odmora, stopil sem v restavracijo. Če sem hotel česa prigrizniti, moral sem si pomagati s kulturno nemščino. Jezil se nisem čisto nič, ker Slovenec se mora privaditi takim odnošajem; bodi si na laški jezikovni meji, ali na germanski — povsod enaki utisi. Ali vendar se mi je čudno zdelo. Na postaji in restavraciji je bilo mnogo slovenskega ljudstva, posebno romarjev na Sv. Višarje je bilo dokaj. To ljudstvo ne ume nemščine in tudi če bi umelo, ni prisiljeno govoriti v tujem jeziku; menil sem torej, da vsaj v javnih lokalih bi moralo biti preskrbljeno za solidno postrežbo. Naj navedem en slučaj, kako si ljudstvo pomaga v takih zadregah! Blizo mene je sedel kmetič. Poznalo se mu je, da mora biti precej bogat Kranjec. Nekaj časa je gledal, kako jaz hitim ter obriram nekaj s krožnika. Še nisem bil gotov, ko je udaril po mizi. Natakak je prisopihal brzih korakov do naših sedežev: Befehlens! Kmetič je pokazal s prstom na krožnik, ne izpregovorivši niti besede. Natakak je koj uganil njegovo željo. — Tako si mora pomagati naš kmet pod konec 19. stoletja. Le ti uboga para trši hlače po šolah v ta namen, da razumiš svoje sosede, da si lahko kupiš kruha za svoj denar! Tvoj сосед pa, ali celó privandranec, shaja prav lahko s svojo materinščino in to na tvoji zemlji; ni se mu treba mučiti v mladosti s priučanjem tujega jezika — vsi zavodi so mu odprti in kjer vstopi, tam se mu razlagajo znanosti v lastnem jeziku. Tudi ko izstopi iz zavodov, odprta so mu pots do vseh služeb, brez skrbi je za vsakdanji kruh. In kako gladko mu teče materinščina, ker ni imel nikakih ovir, ko se je vezbal v istej. Le ti slovenska para potrpi še v tem oziru in ne imej še upanja — kakor ti je povedal dični naš Gregorčič na zadnjem shodu pri Rebku — do boljših odnošajev, čeprav krvaviš pod težo krvnih in denarnih davkov, in pri vsem tem, da pošiljaš v deželne in državne zvoze svoje zastopnike in da ekzistira XIX. paragraf državnih osnovnih zakonov.

Ko se je zdanilo polagoma, ogledal sem si okolico Trbiža; napravila je na-me utia divne gorske kotline.

Od tu naprej peljal me je „lukamatija“ proti Celovcu — ali, kakor so govorili drugi možje, zmožni nemščine — proti Klogenfurtu. Ker sem že pri tem, povdarjati moram, da nisem razumel nobenega klica sprevodnikov; še-le ko sem pogledal napis dotične postaje, sem se dogovel (izraz, ki rabijo po nekaterih občinah na Vipavskem za „orjentirati se“). Mojim tovarišem se je godilo istotako, čeprav so nekateri od njih trgali hlače po vseh megojih šolah avstrijskih, po katerih se izključuje vsak drugi jezik prej, kakor nemški. Res je težko razumeti našega kmeta iz kakoga gorskega kraja in tudi priprosti koroški Slovenci govore precej neumljivo, vendar nisem našel še nikjer take rumlike med narečjem in književnim jezikom, kakor uprav v Nemcih. Naše brate Čehe razumem bolje, nego te šmenrane koroške Nemce, čeprav so me pitali s čisto blaženo, olikano nemščino vsa moja mlada leta. In kaj naj povem o petji koroških Nemcev? In to petje morajo pesnemat — nolens volens — po nekaterih krajih tudi

uboga naša para, bratski nam rojaki na Koroškem? Ultragermani, s katerimi mi je bilo občevati, navezali so mi, da so koroške nemške pesmi na glas. Za časa svojega bivanja na Koroškem imel sem priložnost slišati marsikatero nemško-narodno popevko. Najbolj priljubljena, in ki se je najpogosteje pela po raznih hotelih in drugih krajih, ob trenutkih srčnega veselja, je bila tista: „Curli, curli, curlajna.....“

Take „viže“, dragi čitatelj, nisi še slišal, ako nisi hodil po koroških tleh. In kake „štíme“ so ti prihajale na ušesa? Gorje tvojemu ušesu.

Nekega dne sem bil v ne prav prijetni družbi, pa tudi ne prav na mehkem, kjer se je prepevalo. Za intermezzo slišal sem to-le: Neki gospod — ali negospod — je vprašal svojega tovariša: „Tu konst tu singn?“ „Jo bol“, se je odrezal ta. „I—a“. je posegel vmes tretji s čudnim naglasom v terci navzgor. To je bilo dovolj meni in mojemu tovarišu iz Primorske. Večkrat sva zadržavala smeh, a pri tej priliki ni pomagala nobena „šavba“. Posledice temu najinemu nedostojnemu vedenju naj si cenjeni čitatelji komentujejo vsak po svoje. Pozneje sem bil tako srečen, da sem poizvedel, kaj pomeni ta „i—a“, toli glasni in melodoneč za muzikalično uho. „Ova tok, nohamol, fufufufok“, to sva že prenašala samozatajevanjem, ali tisti „I—a“ spravi naju je iz kalibra. Predno se je družba razšla, zapela se je še enkrat: „Curli, curli, curlajna“, katero sem imel čast večkrat spremljati na glasovirju in veselja ni bilo konca ne kraja. Poje se ta pesem tako-le: Od začetka (to razlago sem vzel po teoriji nekega Š., mizarja na Krasu) se poje bolj na „vogle“, proti koncu pa prihaja vsa stvar v „špico“. Spremlja se, seveda, drugače.

Tekst ji je povsem neumljiv, katerega jedva „sgrunta“ koroška tikra. Tako in enako se prepevajo koroške nemško-naredne.

Neke nedelje popoludne hvalil sem Boga ter svojega milostnega gospoda predstojnika, da sem užival svobodo v ožjem pomenu besede. S tovarišem sva se pogovorila že poprej, da porabiva nedeljski popoldne, da malo proučiva narodne odnošaje koroških bratrov. Več nedeljskih popoludnevov smo bili porabili, da smo zadostili dolžnostim svejega stenu, in to: da smo „čuvali“ krompir.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 29. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič odpeljal se je danes na lov v Kiztelek na Ogerskem vsled povabila mejnega grofa Aleksandra Pallavicinija.

Budimpešta 30. Zbornica je volila Szilagyi-a svojim predsednikom. 34 glasov je dobil Košut.

Sredec 29. Knez je vsprejel odpoved vejnega ministra Petrova. — Pri volitvah je vlada sijajno zmagala. Posebnih izgredev ni bilo vzlic veliki udeležbi.

London 30. „Times“ javlja iz Carjagrada: Po vestih iz diplomatskih krogov ruskih je soditi, da bodo vlasti ukupno postopale proti porti. — Volitev armenskega patrijarha je potrjena.

Livorno 29. Danes zjutraj je bilo občutiti močan sunek.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen — — — ršenica za spomlad 1898 8.17 do 8.18 Oves za spomlad 5.98—6.—. Ri za spomlad 6.83—6.85. Koroza za maj-juni 1897. 4.06—4.07 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20 8.25 od 79 kilo. 8.30—8.35. od 80 kil. f. 8.40—8.45 od 81. kil. f. 8.45 8.50. od 82 kil. for. 8.60 8.65. Jedmen 6.10—8.— prosa 5.65—6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe in omejeno povpraševanje. Prodaja 12000 met. stot. po stalnih cenah. Oves 5—10 nč. dražje: Vreme: mrzlo.

Praga. Neravnirani sladkor for. 12.—, november-december 12.12.

Praga. Centrifugal novi, postavljeni v Trst s carino vred odpošiljatev procej f. 83.75 84.— Concasse 84.75—85.— Četvorni 86.— — — V glavah sodih 87.50 — — — Havro. Kava Santos good average za november 58.50 za mare 59.—.

Hamburg. Santos good average za november — — — za dec. 48.— za mare 1897. f. 49.—, za juli 50.—.

30. novembra

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	101.35	101.35
„ v srebru	101.25	101.30
Avstrijska renta v zlatu	122.65	122.70
„ v krouah	100.75	100.90
Kreditne akcije	361.75	363.90
London 10 Let.	119.95	119.90
Napolsoni	9.58 1/2	9.58
30 mark	11.77	11.77
100 italj. b.	45.15	45.17 1/2

Tržne cene

(Cene se razumejo za debele in s carino vred.)

Domaši pridelki.

	Cena od for.	do for.
Pisil: Koks	100 K.	10.25 10.25
Mandoleni	9.—	9.— 9.25
svetlorudeči	9.50	9.75

temnorudeči	9.50	9.75
kanarček	8.75	9.—
bohinjski	9.50	9.75
beli veliki	—	—
„ mali	8.50	9.—
zeleni, dolgi	9.25	9.60
„ okrogli	8.75	9.—
mešani hrvatski	7.—	—
štajerski	7.25	—
Kava fino štajersko	65.—	70.—
Jedmen št. 10	8.75	9.—
„ 9	9.75	13.—
„ 8	11.50	11.75
Salje kranjsko	5.50	6.—
Šepa	—	—
Krompir	2.25	2.50
Proso kranjsko	8.—	8.25
Leča, kranjska	—	—
špeh ogerski	60.—	61.—
Mast	52.—	53.—
Kava Mocca	165.—	166.—
Ceylon Plant. fina	172.—	173.—
„ Perl	182.—	184.—
Portorico	100 K.	165.— 167.—
Java Malang	152.—	154.—
Guatemala	—	—
San Domingo	154.—	156.—
Malabar Plant.	—	—
„ native	—	—
Laguayra Plant	—	—
„ native	—	—
Santos fini	120.—	124.—
„ srednje fini	118.—	120.—
„ srednji	112.—	114.—
„ ordinar	106.—	108.—
Rio oprani	—	—
„ najfiniji	12.—	128.—
„ srednji	110.—	114.—
Sladkor Centrifugal I. vrste	34.25	34.50
Concasse	35.50	—
„ v glavah	39.75	37.25
„ razkosani	36.—	—
Šiš italijanski fini	25.—	25.50
„ srednji	24.—	24.50
Japan fini AAA	17.75	—
„ srednji	16.75	—
Rauoon extra	13.—	13.50
I.	11.—	11.50
II.	10.25	10.50
Petrolej ruski v sodih	19.75	—
„ v zabojih od 29 kil.	6.15	—
Olje italijansko najfiniji	62.—	64.—
„ srednje fino	57.—	59.—
bombažno, amerik.	29.—	31.—
dalmatinsko	31.—	32.—
Limon Mesinski	4.—	5.—
Pomaranče	3.—	5.—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	—
Bari	62.—	64.—
Pinjoli	87.—	89.—
Rošči Dalmatinski novi	7.—	7.25
„ Puljski	5.—	5.25
Šokve Puljske	12.—	12.25
„ Grške v venoh,	1.—	1.25
Sultanine	46.—	54.—
Vamperli novi	27.—	28.—
Gibbe	—	—
Polenovke srednje velikosti	48.—	49.—
„ velike	47.—	48.—
„ male	48.—	49.—
Slaniki v velikih sodih	13.—	—
„ 1/2	—	—
Šveplo	—	—

Stenski koledar za l. 1897

Od več strani se je naglašala potreba koledarja v slovenskem jeziku za rabo v pisarnah. — Tiskarna Dolenc v Trstu priredila je za leto 1897 tak koledar in ga prodaja po 20 nč. komad, s pošto 25 nč. Kdor si ga želi, naj pošlje omenjeni tiskarni po nakaznici 25 nč. in natančen naslov, ali pa naj pride sam v tiskarno, trg velike vojašnice št. 2, kjer ga dobi po 20 nč. komad.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koka v ulici S. Zaccaria števil. 1 (mej ulicama Chiozza in farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in pošteno vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Yekoslav Grebenc.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisoočerni ovet“ (Milleforti).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če poče v železcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. J eden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Borzni trg št. 14

Sedanja razstava:

Zanimivo potovanje po prvih in prostulih kopaljih Češke, tako: Toplivo, Francova kopalj, Marijina kopalj in Karlovarski.

Ustoppnina 20 novč. otroci 10 novč.